

**UCHWAŁA NR XXXIX/319/2022
RADY GMINY KWILCZ**

z dnia 29 czerwca 2022 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i 18b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.) i art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Gminy Kwilcz uchwała, co następuje:

§ 1. Petycję mieszkańców Lubosza w sprawie wykonania dokumentacji technicznej rozbudowy oświetlenia ulicznego uznaje się za zasadną z uzasadnieniem stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Niniejsza uchwała stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach*.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Kwilcz upoważniając go do przesłania podmiotowi wnoszącemu petycję odpisu mniejszej uchwały.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady
Gminy**

Grzegorz Korpik

Uzasadnienie

Przedmiotem petycji jest wykonanie dokumentacji technicznej rozbudowy oświetlenia ulicznego oraz wykonania oświetlenia ulicznego na ul. Sportowej w Luboszu (odcinek od ul. Dworcowej do ul. Zielone Wzgórze) – przy drodze powiatowej 1739P.

Przedmiot petycji dotyczy realizacji zadania na drodze nie stanowiącej własności Gminy Kwilcz, stąd przeanalizowano stan prawny – czy finansowanie projektu i budowy oświetlenia dróg powiatowych jest zadaniem gminy.

Dokonując analizy powyższego zagadnienia należy zwrócić uwagę, że przepisem regulującym podstawowe zadania powiatu jest art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 528 z późn. zm.). Z uwagi na to, że zadania określone w tym przepisie są zadaniami publicznymi, służącymi zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej, zgodnie z przepisem art. 166 ust. 1 Konstytucji RP należy je uznać za zadania własne powiatu. Pośród zadań wymienionych we wskazanym przepisie ustawy o samorządzie powiatowym nie wymieniono natomiast finansowania projektu i budowy oświetlenia dróg powiatowych, które to zagadnienie uregulowane zostało w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne* (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 716 z późn. zm.; dalej zwanej *PE*).

W art. 18 ust. 1 pkt 2 i 3 *PE* przewidziano, że do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy m.in. planowanie oświetlenia znajdujących się na terenie gminy: miejsc publicznych, dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich, dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych* (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1376 z późn. zm.), przebiegających w granicach terenu zabudowy, części dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 27 października 1994 r. *o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 659) wymagających odrębnego oświetlenia przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów lub stanowiących dodatkowe jezdnie obsługujące ruch z terenów przyległych do pasa drogowego drogi krajowej. Do zadań własnych gminy należy także finansowanie oświetlenia znajdujących się na terenie gminy: ulic, placów, dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich, dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych*, przebiegających w granicach terenu zabudowy, części dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 27 października 1994 r. *o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym*, wymagających odrębnego oświetlenia: przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów lub stanowiących dodatkowe jezdnie obsługujące ruch z terenów przyległych do pasa drogowego drogi krajowej.

Co do zasady zatem planowanie i finansowanie oświetlenia dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy należy do zadań własnych gminy. Powyższe zadanie, jak wynika wprost z cytowanego przepisu, związane jest z zaspokajaniem zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie obejmującym sprawy zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz, które uregulowane zostało również w art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.). Do zadań własnych gminy należą przy tym m.in. sprawy: gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego.

Obowiązek planowania i finansowania przez gminę oświetlenia dróg publicznych dotyczy wszystkich dróg znajdujących się na jej terenie, czyli także dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych, które nie pozostają w zarządzie gminy, z wyłączeniem jedynie autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych (art. 18 ust. 3. *PE*). Przy czym przez finansowanie oświetlenia, zgodnie z art. 3 pkt 22 *PE*, należy rozumieć finansowanie kosztów energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszty ich budowy i utrzymania.

Zwrócić należy jednakże także na zapisy ustawy z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych*. Zgodnie z art. 2a drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne stanowią własność właściwego samorządu województwa, powiatu lub gminy, zaś zarządcą organ administracji rządowej jednostki samorządu terytorialnego, którego właściwości należą z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania ochrony dróg z zastrzeżeniem wyjątków wskazanych ww. ustawie, zarządcą dróg powiatowych jest powiatu (art. 19). W przepisie art. 20 ustawy o drogach publicznych wymieniono obowiązki zarządcy drogi, czym warte podkreślenia, że wskazana w tym przepisie ma charakter otwarty, wskazuje określenie w szczególności". Do zarządcy drogi należą zatem takie zadania opracowywanie projektów planów przebudowy, pełnienie funkcji inwestora, czy utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń

zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych drogą. Należy również wskazać, drogi związane drogą powinny spełniać m.in. określone rozporządzeniu Ministra Transportu Gospodarki Morskiej dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 124 z późn. zm.).

W § 109 rozporządzenia Ministra Transportu Gospodarki Morskiej dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie zostało określone kiedy droga powinna zostać oświetlona względów bezpieczeństwa ruchu. Zgodnie natomiast 2 rozporządzenia, jego przepisy stosuje się przy projektowaniu, wykonywaniu dróg publicznych związanych z nimi urządzeń budowlanych, także ich odbudowie, rozbudowie, przebudowie oraz przy remontach objętych obowiązkiem pozwolenia na budowę. Zgodnie z interpretacją Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej zawartą w kilku odpowiedziach na zapytania poselskie (np. odpowiedź na interpelację poselską z 24.2.2009 r.), wyjaśniono, iż to zarządca drogi powinien pokryć koszty budowy oświetlenia, gdy wynika to z przepisów Rozporządzenia, czyli podyktowane jest względami bezpieczeństwa ruchu. Jednocześnie w odpowiedzi na interpelację zaakcentowano, że po wybudowaniu urządzenia oświetlenia powinny zostać przekazane odpowiedniemu właścicielowi sieci. Poza powyższą sytuacją (tj. budowa ze względów bezpieczeństwa ruchu), koszty budowy i przebudowy oświetlenia drogi obciążają gminę, zgodnie z przepisami PE.

W ocenie Rady Gminy Kwilcz powyższy stan prawny budzi i tak wątpliwości interpretacyjne związane z zakresem przedmiotowym finansowania oświetlenia dróg przez gminy. Zauważa się bowiem, że zarządca drogi budując lub przebudowując drogę, zgodnie z wymogami technicznymi budowy dróg, musi wybudować oświetlenie jako „urządzenie związane z drogą”. Z kolei gmina, jako zadanie własne, musi zapewnić oświetlenie dróg, placów itp., co w konsekwencji powoduje dla gminy dodatkowe obciążenie.

Zdaniem Rady Gminy Kwilcz zarządca drogi przy realizacji nowej inwestycji powinien uwzględnić – ze względów bezpieczeństwa – budowę oświetlenia ulicznego (drogowego), tymczasem w przedmiotowej sprawie gmina będzie musiała ponieść dodatkowe koszty (koszty oświetlenia noworojektowanego).

Reasumując powyższe Rada Gminy Kwilcz, mając na względzie aktualny stan prawny oraz fakt, iż wniosek nie dotyczy drogi gminnej uznaje ją za zasadną.

Przewodniczący Rady Gminy

Grzegorz Korpik